

Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” Iași
Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice

B-dul “Carol I”, nr.11, 700506- IAȘI
tel. 0232201054; fax. 0232201154
E-mail: admfil@uaic.ro

Raport de activitate

Iulie 2016-martie 2017

Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice a fost și rămâne o facultate de dimensiuni medii și complexitate crescută:

Studii cu frecvență: 2 domenii fundamentale, 4 ramuri de știință, 4 domenii de studii de doctorat, 5 domenii de studii de masterat, 6 domenii de licență, 7 programe de licență, 12 programe de master.

Studii la distanță: 3 programe de studiu de licență.

Studii în limba română și un program de masterat în limba engleză.

Structurile componente:

4 departamente didactice cu peste 50 de cadre didactice titulare și peste 40 de asociați,

1 departament de cercetare cu 5 posturi, dintre care 3 ocupate,

1 departament ID.

Cuantificând efective, la 1 ianuarie 2017: Aproape 2100 de studenți, din care circa 1600 la studii de licență, cu frecvență și ID, 400 masteranzi și 100 doctoranzi.

Recrutare și finanțare

Avem programe de studiu cu foarte puțini, puțini sau suficienți studenți. Este foarte important să luăm în considerare că, din rațiuni demografice, de politică școlară a ultimului sfert de veac, precum apariția unui număr exagerat de universități de stat și private, dar și prin efectele globalizării ofertei academice, nu mai avem programe de studiu cu prea mulți studenți.

Pe parcursul ultimilor 6-8 ani, efectivele de studenți s-au înjumătățit. Sesiunile de admitere iulie și septembrie 2016 înregistrează prima creștere a numărului de candidați comparativ cu sesiunea anterioară. Chiar dacă sporul este unul redus (de circa 1%), neexistând o posibilă corelație demografică, poate fi considerat un succes.

Infrastructura

Lipsa de spațiu pentru activitățile didactice, de cercetare, administrative și de relații cu publicul reprezintă o problemă cronică. Dispunem de mai puțin spațiu în prezent decât cu douăzeci

de ani în urmă, în condițiile unui număr mai mare de studenți și a mai multor formații de studiu. Desprinderea celor două facultăți care au preluat amfiteatre, săli de seminar, cabinete, dezafectarea pe durată nedeterminată, dar îndelungată a corpului E (unde aveam atât săli de activitate didactică, cât și cabinete) și insuficienta sau impropria înlocuire a lor cu spații în corpul R, obligă Facultatea să închirieze, an de an, săli de clasă de la licee sau să aștepte începutul semestrelor pentru a putea apela la generozitatea facultăților cu săli libere în anumite intervale. Din fericire, în ultimii opt ani prin perseverența actualului decan și cu sprijinul universității am reușit renovarea, re-mobilarea și dotarea tehnică adecvată a sălilor de care dispunem.

Corp profesoral

Provocarea acestei perioade nu constă în calitatea corpului profesoral existent, ci în distribuția inegală, pe categorii de vârstă și grade didactice. Este o consecință directă a finanțării mereu diminuate și a dificultăților de estimare a riscurilor generate de politica educațională a ultimului sfert de secol, de efectele acesteia pe termen mediu și lung, cu privire la efectivele de studenți.

	Prof		Conf		Lect		Asist		Total		Pondere grade mari
Total Facultate	21		18		14		(2)		53 (55)	100	70.90%
D. Filosofie	7		5		2		(1)		17 (18)	32,72	66.67
D. S-AS	10		7		2		0		19	34.54	89.47
D. SP-RISE	2		2		8		0		12	21.81	33.33
D. SC	2		4		2		(1)		8 (9)	16.36	66.67

Ultimul deceniu a dus la o “maturizare” accelerată, prin imposibilitatea de a beneficia de intrări ale unor noi cadre didactice tinere. Într-un viitor nu foarte îndepărtat, vom avea colective amenințate cu dispariția – fiind marcate de absența asistenților și a lectorilor.

Raportând numărul de studenți la cel de cadre didactice titulare, constatăm discrepanțe extrem de mari:

Filosofie : 7.29

Științe Politice - RISE: 36.76

Științe ale Comunicării: 42.5

Sociologie și AS : 48.36.

Raportul este calculat pornind de la numărul total de studenți (inclusive ID, masterat și doctorat) / cadre didactice titular din departamentul respectiv.

OBIECTIVE, PRIORITĂȚI ȘI ACȚIUNI

Educație și formare profesională

1. *Atragerea unui număr din ce în ce mai mare de studenți din țară și străinătate.* Gândim realizabil acest deziderat prin demersuri precum:

- a. Dezvoltarea și consolidarea ofertei de programe de studiu. Dezvoltarea nu presupune – în mod obligatoriu – dar nici nu exclude, sporirea numărului de programe, ci creșterea nivelului de calitate, consolidarea sustenabilității financiare – în primul rând prin atragerea de studenți până la efectivele maxime stabilite de ARACIS. Introducerea de programe de studiu cu indice superior de finanțare: programe în limbi străine (engleză, franceză) și extensii în străinătate ale programelor de studii. In acest moment suntem în discuții preliminare pentru cel puțin un program de studii în Republica Moldova.

Deciziile de diversificare a ofertei academice vor fi fundamentate pe analize și studii ale pieței muncii, nevoilor de formare ale angajatorilor și absolvenților, analize de cost-beneficiu dar și colaborarea și consultarea cu reprezentanții angajatorilor, ai absolvenților și ai studenților pentru elaborarea planurilor de învățământ.

Dezvoltarea de politici și practici reale și eficiente pentru susținerea incluziunii sociale, a echității și pentru a facilita accesul categoriilor defavorizate de tineri la sistemul de învățământ.

Dezvoltarea mobilității intra-instituționale prin reluarea practicii traselor flexibile de învățare (studiile complementare). Punerea în practică a proiectului de programe de mobilități studentești temporare interne, între universitățile din România, similar ERASMUS+.

- b. Promovarea ofertei academice. Va reprezenta o constantă a activității. Vom incuraja inițiativa și implicarea studenților, inovarea și creativitatea. Organizarea de cursuri, concursuri, expoziții, evenimente dedicate elevilor de gimnaziu și liceu va fi o componentă a activității de promovare.
- c. Dorim să ne menținem și creștem prezența ca principală opțiune în bazinele de recrutare tradiționale (județele Iași, Vaslui, Botoșani, Neamț), să revenim ca principal actor în județele Suceava și Bacău și să devenim o alternativă semnificativă dincolo de aceste limite geografice – la nivelul întregii țări.

Diferențierea față de ceilalți participanți zonali și regionali se va putea face prin accentuarea ideii de calitate a educației, accesul la rețelele internaționale ale universității și facultății, la experiența vieții de student într-un oraș universitar.

- d. Accentuarea rolului facultății în pregătirea post-universitară. Diferența față de alte universități o poate aduce oferta școlii doctorale și programele post-doctorale. Întărirea acestora cu valorificarea surselor din fonduri guvernamentale și europene, dublată de creșterea numărului de doctorate în cotutelă și a doctoranzilor internaționali, full-degree. Parteneriatele tradiționale cu universități de top și cu acelea din consorții ori rețele universitare prestigioase, ne permit gândirea unor asemenea strategii.

2. *Corelarea programelor de licență și masterat cu nevoile mediului de afaceri.* Pregătirea studenților pentru absolvire și angajare impune colaborarea facultății cu potențialii angajatori. Aceasta poate să însemne mai mult decât actuala experiență de practică și voluntariat a majorității studenților noștri. Putem realiza acest deziderat prin:

- a. consultarea potențialilor angajatori și a asociațiilor profesionale în identificarea nevoilor de competențe la care doresc să răspundă absolvenții noștri.
- b. Pregătirea stagiilor de practică ale studenților. Solicitarea de feed-back asupra experiențelor de practică atât din partea studenților cât și din partea instituției de practică pentru a putea armoniza așteptările reciproce.
- c. Stabilirea de teme pentru lucrările de absolvire a studiilor de licență/masterat în acord cu preocupările instituțiilor în care se realizează cercetarea/analiza.
- d. Organizarea de prezentări deschise ale lucrărilor de absolvire (pre sau post susținere) la care să asiste potențialii angajatori.
- e. Analiza posibilității de a invita în comisiile de absolvire – ca membri cu drepturi depline sau observatori – a practicienilor reprezentând asociații profesionale și/sau angajatori.

Abordarea bazată pe competențe constituie modelul teoretic și oferă cadrul practic cel mai la îndemână pentru atingerea acestor obiective. Cele două proiecte TEMPUS IV ale căror consorții internaționale le-am coordonat în ultimul deceniu, au permis acumularea experienței de dezvoltare a 24 de programe de licență și masterat în asistență socială și psihologie socială în Republica Moldova, Ucraina, Federația Rusă și Kazahstan.

3. *Creșterea gradului de utilizare a tehnologiei informaționale.* Echipamentele de videoconferință și platforma de cercetare interdisciplinară MEDIAEC și sistemele de e-learning “Blackboard” pot fi utilizate și în contexte academice complementare celor actuale în programele de învățământ și cercetare la distanță. Resursele deja existente permit organizarea de:
 - a. cursuri, conferințe, dezbateri, work-shop-uri cu participare la distanță;
 - b. Întâlniri și ședințe de lucru virtuale în cadrul unor proiecte de cercetare sau didactice cu participanți din afara universității;
 - c. Utilizarea de suport multimedia în activitățile didactice “tradiționale”.
4. *Educație non-formală.* Sprijinirea și încurajarea asociațiilor studențești în realizarea de activități care să ofere oportunități de dezvoltare personală și profesională complementare ofertei academice formale. Revitalizarea cercurilor studențești prin utilizarea resursei umane din facultate, parteneriate cu instituții de cultură și educație din comunitate. Stimularea implicării studenților în comunitate.
5. *Completarea ofertei de studii cu programe de formare profesională.* Facultatea a dezvoltat în ultimul deceniu mai multe programe de formare profesională postuniversitară. Ne dorim creșterea numărului de astfel de programe și a impactului lor (măsurabil în număr de programe, număr de studenți/ cursanți, număr de cadre didactice implicate, fonduri/resurse atrase). Finanțarea acestor activități dar și a analizelor de nevoi de formare care să le fundamenteze poate fi asigurată din proiecte de dezvoltare naționale, transfrontaliere sau internaționale, de către angajatori sau de către beneficiari/cursanți.

Aceste forme pot deveni soluții de acoperire a normelor unor cadre didactice din departamente cu studenți insuficienți.

Cercetare științifică

Plasarea cercetării științifice drept o componentă esențială a activității facultății este motivată de mai multe considerente. Acestea se raportează la:

1. Recunoașterea națională și internațională pentru calitatea în cercetare. Toate clasificările și ierarhizările naționale și internaționale ale universităților, facultăților, programelor sau domeniilor de studiu (dar și cele particularizate la nivel de cadru didactic/cercetător) au ca element central de analiză și cuantificare produsele activității de cercetare. Misiunea și obiectivele autoasumate ale Universității Alexandru Ioan Cuza, implicit și ale Facultății de Filosofie și Științe Social-Politice, plasează cercetarea științifică în centrul preocupărilor instituționale și individuale. Această poziționare este recunoscută și încurajată de clasificările naționale și internaționale, clasificări ce indică, totodată, necesități de dezvoltare.
2. Recunoașterea poate fi consolidată prin cooperarea intra și inter-disciplinară, intra și inter-instituțională, națională și internațională în proiecte de cercetare relevante și cu impact științific.
3. Dezvoltarea de facilități pentru susținerea transferului tehnologic. Domeniile specifice facultății permit atât cercetări fundamentale cât și aplicate. Considerăm în egală măsură importante cele două demersuri științifice și recunoaștem necesitatea parteneriatelor adaptate specificului fiecăruia. Vor fi încurajate colaborările cu universități și instituții de cercetare din țară și străinătate pentru dezvoltarea cercetării fundamentale. Alături de acestea, considerăm esențială participarea actorilor din mediul socio-economic pentru cercetările aplicate. În acest ultim caz, vom încuraja colaborarea cu partenerii publici sau privați, profit sau non-profit, reprezentând mediul de afaceri, administrația sau societatea civilă în toate etapele cercetării, de la concepere până la utilizarea rezultatelor.
4. Dezvoltarea profesională a tinerilor cercetători. Conform cadrului European de referință, sintagma “tânărul cercetător” grupează doctoranzi și doctori aflați în primii șapte ani de la dobândirea titlului academic, incluși sau nu în programe post-doctorale. Recrutarea și dezvoltarea lor științifică va constitui o prioritate pentru facultate. În acest sens vor fi motivați și sprijiniți în constituirea de “tinere echipe de cercetare” care să concureze pentru finanțări naționale și internaționale. Sprijinul va fi oferit inclusiv prin consultanță în accesarea fondurilor dedicate mobilităților de cercetare, în țară și străinătate, predilect cele disponibile în Horizon 2020. Implicarea studenților de la ciclurile de master și ultimii ani de licență în proiectele și echipele de cercetare va permite formarea, exersarea și dezvoltarea de competențe specifice. Carta europeană a cercetătorului și Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor vor constitui documente de referință în dezvoltarea carierei tinerilor cercetători.

Bază materială

1. *Spații pentru activități didactice, de cercetare și administrative.* Lipsa de spațiu pentru activitățile didactice, de cercetare, administrative și de relații cu publicul reprezintă o provocare importantă pentru buna funcționare a facultății. Nevoia de a închiria, an de an, peste douăzeci de săli de clasă de la licee afectează bugetul. Condițiile actuale nu ne permit să ne asumăm, prin efortul exclusiv al facultății, rezolvarea acestei probleme. Din acest motiv vom susține inițiativele universității de refacere a clădirilor/spațiilor neutilizabile și de construire/achiziționare de noi spații. Va fi de datoria noastră să reamintim constant structurilor de conducere ale universității această problemă - în încercarea de a găsi soluții.
2. *Echipe.* Constrângerile financiare din ultimii ani nu au permis menținerea ritmului de reînnoire a echipamentelor utilizate în activitățile didactice, de cercetare și administrative cu degradarea lor tehnică sau morală. Acumularea acestei întârzieri a răspunsului și improbabilă capacitate a bugetului facultății de a susține rapida înlocuire impun realizarea

unei evaluări a gradului de uzură fizică și/sau morală a echipamentelor (dar și software) și planificarea ierarhizată a fazelor de înlocuire/actualizare. Pentru finanțarea acestui proces, vom căuta și utiliza – cu prioritate, în măsura disponibilității - linii de finanțare națională și internațională.

Cooperare internațională

Participarea Facultății de Filosofie și Științe Social-Politice (instituțională dar și prin efortul individual al membrilor săi) la cooperarea internațională a fost la un nivel constant ridicat, în ultimele decenii.

Analiza comparativă a mobilității studenților, cadrelor didactice și cercetătorilor ne permite să considerăm rezultatele anterioare ca încurajatoare, deși perfectibile.

Schimburile de studenți (de la nivel licență până la post-doctoral) și personal academic se realizează pe mai multe componente:

- **ERASMUS, ERASMUS+** pentru studii în țările membre ale programului. **ERASMUS, ERASMUS+** plasament instituțional (practică); **ERASMUS MUNDUS, TEMPUS**

Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice are încheiate 70 de acorduri ERASMUS cu 50 de universități din 15 țări (Franța, Germania, Italia, Belgia, Olanda, Spania, Portugalia, Marea Britanie, Danemarca, Norvegia, Elvetia, Grecia, Polonia, Letonia, Turcia).

- Programe bilaterale sau în rețea asimilabile unora anterior menționate (ERASMUS pentru spațiul de cooperare economică europeană: Norvegia, Islanda, Lichenstein) sau independente de un program național, bilateral sau internațional de finanțare;
- Rețele universitare.

Planurile de dezvoltare ulterioară a acestei categorii de activități vizează creșterea ofertei de programe de studiu în limbile engleză și franceză. Aceste programe vizează atragerea unui număr tot mai mare de studenți străini full-degree (înscriși la programe complete de studiu) dar este și o solicitare tot mai insistentă și frecventă a partenerilor ERASMUS +.

Utilizarea acordurilor existente și pentru componenta de mobilitate a personalului administrativ, cu impact pozitiv preconizat asupra dezvoltării profesionale a acestora.

Accesarea liniilor de finanțare disponibile pentru participarea la manifestări științifice externe.

Diversificarea activităților de cooperare cu partenerii existenți (adăugarea de componente ale cooperării centrate pe cercetare la cele de mobilitate deja existente, sau invers).

Cooperarea cu mediul economic/social și comunitatea

O organizație este responsabilă față de impactul activității sale asupra a trei categorii de public: beneficiarii (directi și indirecti), propriul personal și comunitatea în care funcționează. Responsabilitatea față de comunitate (includem aici mediul economic, social și cultural) a Universității Alexandru Ioan Cuza și a structurilor ce intră în componența sa este accentuată de misiunea și rolurile asumate și atribuite la nivel local și regional. Impactul nu este limitat geografic.

Considerăm că responsabilitatea față de comunitate a Facultății de Filosofie și Științe Social-Politice presupune:

- a. Formarea de absolvenți calificați și capabili să răspundă nevoilor prezente și viitoare ale angajatorilor;
- b. Completarea competențelor profesionale transmise absolvenților cu valori, principii, norme, modele care să dezvolte dimensiunea morală a personalității lor;
- c. Încurajarea participării active în viața comunității a studenților, absolvenților, cadrelor didactice și de cercetare;
- d. Adaptarea serviciilor educaționale și de cercetare la nevoile mediului economic și social.

Punerea în act a acestor obiective se poate realiza prin:

1. *Instituționalizarea dialogului cu partenerii economici și sociali.* Înțelegem prin aceasta încheierea de acorduri bilaterale care să vizeze:
 - a. Practica studenților. Este o activitate deja realizată de decenii. Poate fi dezvoltată prin introducerea unui sistem de evaluare și feed-back în dublu sens pentru îmbunătățirea continuă. Activitatea practică reunește experiențe de învățare realizate în cadrul orelor de studiu normate sub această etichetă, activități de voluntariat și internship. Considerăm importantă accentuarea voluntariatului ca dimensiune a programului instituțional și personal de dezvoltare.
 - b. Identificarea în comun de priorități pentru activități de cercetare, inclusiv stabilirea de teme pentru lucrări de absolvire – licență, master – care să vizeze aspecte de interes reciproc.
 - c. Accesul reciproc la rezultatele cercetărilor, inclusiv invitarea reprezentanților partenerilor economici și sociali la manifestările științifice, dezbaterile și evenimentele organizate de facultate, atunci când acestea nu sunt organizate în comun.
 - d. Activități comune de evaluare și identificare ale nevoilor de formare/dezvoltare ale resurselor umane ale partenerilor din mediul economic și social.
 - e. Adaptarea ofertei de formare inițială și continuă, dar și a celei de cercetare-dezvoltare a facultății la nevoile partenerilor.
2. *Creșterea prezenței facultății, inclusiv prin organizațiile studențești, în viața socială și culturală a comunității.* O gândim realizabilă prin:
 - a. Încurajarea dezbaterilor inițiate, moderate și diseminate de colectivele noastre ;
 - b. Organizarea de evenimente culturale și științifice comune cu instituții academice și artistice din Iași și din țară, dedicate publicului larg;
 - c. Încurajarea implicării în evenimente și campanii sociale. Aceste activități și manifestări se vor adresa întregii comunități, dar un rol privilegiat vor avea studenții universității.

28 februarie 2017

prof. univ. dr. Conțiu Tiberiu ȘOITU,